

Mnohí si to neuvedomujeme, ale stále nás straší tradičná choroba

Očkovanie

Minister zdravotníctva odporúča vakcínou ako najlepšiu ochranu.

BRATISLAVA – Šíri sa podobným spôsobom, má aj podobné príznaky a najmä na začiatku je ľahké ich rozlíšiť. Počas pandémie ustúpila chrípka na dva roky do úzadia, tento rok sa však karty obrátili. Chrípkou sa ročne nakazia desiatisce Slovákov, približne 1 400 dokonca zomrie. Zaočkovanosť proti nej je na Slovensku pritom veľmi nízka.

Respirátory, rozstupy a zavreté školy v sezóne v rokoch 2020 – 2021 úplne zastavili chrípkovú sezónu. Vlani nastúpila neskoro a nesiahla sa dostatočne „predviesť“. Tento rok však odbornici varujú, že je v plnej sile späť a znova bude zabijať.

„**Ako chrípka** a chrípke podobné ochorenia bolo v 45. kalendárnom týždni 2022 hlásených 2 748 ochorení. V porovnaní s predchádzajúcim týždňom chorobnosť stúpla

o 9,3 percenta. Najvyššia chorobnosť bola v Trnavskom, najnižšia v Košickom kraji. Najvyššia vekovo špecifická chorobnosť bola vo vekovej skupine piatich rokov“, informoval hovorca Úradu verejného zdravotníctva Marek Eliáš.

Podľa štatistiky sa chrípka a chrípke podobnými ochoreniami na Slovensku každročne nakazí 150 – až 160-tisíc ľudí. V období chrípkovej sezóny (október až apríl) evidujeme na Slovensku v priemere 1 400 úmrťí pripisateľných chrípke. V celosvetovom medadle sa „chrípkovými viríza-

mi“ každý rok nakazí 10 až 15 percent populácie, v priemere si chrípka vyžiada tri až päť miliónov hospitalizácií a od 290-tisíc do 650-tisíc úmrťí. V krajinách Európskej únie zomrie v dôsledku chrípky počas jednej ročnej sezóny asi 40-tisíc ľudí.

Fakt, že aj chrípka sa môže skončiť úmrťím, si mnohí nepripúšťajú a toto respiračné ochorenie podceňujú. Na chrípku však doposiaľ zomrelo oveľa viac ľudí ako na COVID-19. Najlepšou ochranou proti chrípke je vakcina. Zaočkovanosť proti tomuto ochoreniu je však na

Kombinované vakcíny by mohli prísť budúcu jeseň.
Boris Klempa, virolog

CHRÍPKA viac ľudí a

Hospitalizácia

Tri až päť miliónov pacientov skončí ročne s chrípkou v nemocnici.

Slovensku dlhodobo nízka.

Minulú chrípkovú sezónu sa na Slovensku zaočkovalo 6 percent populácie. V skupine starších ako 59 rokov to bolo 12,9 percenta populácie. Vo Veľkej Británii či v Holandsku sa zaočkovanosť v tejto vekovej skupine pohybuje na 60 percentach.

Zvýšiť číslo by mohla úplne nová vakcina, ktorá má vyriešiť dva problémy jedným vpichom. Konzorcium farmaceutických spoločností Pfizer-BioNTech oznámilo, že jeho kombinovaná vakcina proti ochoreniu COVID-19 a chrípke je pripravená na

testovanie. Spoločnosti vo vyhlásení uviedli, že do prvej fázy testovania vakcín sa v Spojených štátach zapojí 180 dobrovoľníkov. „Cieľom štúdie v počiatku ročného cyklu bude vyhodnotiť bezpečnosť, znášanlivosť a imunogenicitu kombinovanej vakciny alebo schopnosť vytvárať imunitnú odpovied.“ informovalo konzorcium.

Podľa virologičky Tatiany Betákové je kombinovaná vakcina vynikajúci nápad.

+++ Ročne jej podľahne približne 1 400 Slovákov

ZABÍJA ko covid

Vakcíny

V Amerike už testujú dvojvakcínou proti covidu a chrípke.

„Výhoda je, že si ušetríte jedno pichanie. Už teraz sa dajú vakcíny aplikovať v tom istom čase, čiže pichnú vám vakcínou proti chrípke a hned vám môžu pichnúť vakcínou proti COVID-19. Takto dosta-

nete iba jednu injekciu,“ uviedla Tatiana Betáková.

Kombinovanú vakcínou vyzdvihol aj virológ Boris Klempa, problémom by však podľa neho mohlo byť správne načasovanie očkovania. „Ako prípadný mínus by sa mohlo ukázať rôzne ideálne načasovanie vakcín. Momentálne sa javí, že vakcínou proti COVID-19 je vhodné dávať trochu skôr, pretože aj jesenná vlna prichádza skôr, ako je to pri chrípke. Očkovanie proti chrípke sa odporúča trochu neskôr, práve v tomto období, v novembri, aby bola imunita maximálna práve v čase kulinujúcej chrípkovej vlny,“ vysvetlil odborník.

Dvojvakcíny sa však tak skoro nedočkáme. „Reálne sa takýmito vakcínami budeme môcť očkovať najskôr

Očkovanie v lekárni vám ušetrí čas aj starosti.

Zaočkovať vás budú môcť už aj v lekárni

Ak sa chce dnes dať dospelý človek zaočkovať, napríklad proti chrípke, musí kontaktovať svojho lekára a požiadať ho o vystavenie e-receptu na vakcínou. Vzápäť si musí ísť pacient vyzdvihnúť vakcínou v lekárni, uchovať ju v chladničke a znova ísť za svojím lekárom, ktorý pacientovi vakcínou aplikuje. Tento proces je často spojený s čakaním v čakárni medzi chorými pacientmi, čo mnohých záujemcov môže odrážať. Vízia očkovania v lekárni je postavená na tom, že by pacientovi stačilo prísť do lekárne, kde by mu bola vakcína podaná.

budúcu jeseň, tento rok ešte určite nie,“ zdôraznil Boris Klempa.

Zvýšiť zahanbujúce percento zaočkovaných Slovákov proti chrípke by mohlo aj dlho slúbované očkovanie v lekárňach, ktoré je dnes bežné už minimálne v štrnástich krajinách Európy. Túto možnosť by mohla priniesť pripravovaná novela zákona o liekoch z dielne ministerstva zdravotníctva.

„Naše lekárne sú pripravené prijať zodpovednosť a byť ešte viac nápmocné v starostlivosti o pacientov. Aktuálne pred nami stojí ešte dlhý proces od legislatívnej úpravy cez dovzdelenie odborových zamestnancov lekárni až

po finálne zavedenie očkovania v lekárňach na Slovensku, ale veríme, že tento krok bude prínosom k zvýšeniu prevencie a zdravia širšej populácie,“ prehradil Jan Žák, predseda Asociácie pre-vádzkovateľov sieťových lekárni na Slovensku.

Novela zákona o liekoch a zdravotníckych pomôckach je momentálne v medzirezortnom pripomienkovom konaní. „Predpokladá sa, že do platnosti by mala vstúpiť po schválení vládou a parlamente od 1. marca 2023,“ dodal komunikačný odbor rezortu zdravotníctva.

Dvojvakcína vám ušetrí jedno vpichnutie.
Tatiana Betáková,
virologička

